

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca. „licarum partium“ proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Közgyűlés a városnál.

Három kiváló fontosságú tárgy került a tegnapi, illetőleg a mai közgyűlés elé. Az egyik a napi politika küzdőteréről, s a mai vajdó Magyarország érzelmi világára vet világot; a másik a zsebünket érdekli, de a tisztviselői kar sebeit érinti; — ez is bár kinok közt, de megelégedésre oldódott meg; a harmadik a gázgyár ügye.

Az elsőnek és utolsónak sorsa körülbelül előrelátható volt, a nagy izgalom csak a középső körül forrongott.

Ez azonban fölülte érdekes volt s mélyen jellemzi városunk vezetőinek, különösen a közgyűlésnek érzelmeit, illetőleg cselekvési határozatlanságát. Az ügy fontosságára való tekintettel szombaton d. u. dr. Saára Gyula előértekezletet hívott egybe a tisztviselők fizetésének rendezése ügyében. Jó volt, hogy színhelyül a városház nagytermét jelölték ki, mert az értekezlet — a résztvevők számát tekintve — nagy közgyűlésnek is beillett. Csakugy izzott a hangulat. Természetesen a javaslat ellen. Dr. Saára eredeti javaslatát meghallgatták ugyan, de a részletes indoklásnál már fülcsikító zajba fuladt a tanácskozás. Dr. Ráday Lajos ellenző indítványát állandó helyeslés kísérte. Ugyszólván minden mondatát megjelenezték. Viszont Schlammdinger Jenő dr. a javaslat támogatója alig jutott szóhoz. Steiner Jákó dr. (a ki Tóth Arturnak tegnap nagy többséggel elfogadott javaslatát terjesztette elő) rekedtre kiabálta magát s elveszett a hangja a folytonos ellenző zúgás közepett. Antal József, (a ki a hétfői közgyűlésen már nem jelent meg), oly hatalmas filippikában döngött a városházi tisztviselők, különösen a gazdasági tanácsos ellen, s oly erővel hangoztatta az adófizetők sanyaru helyzetét, hogy az egész hallgatóság lázba jött. De mindenek fölött kiemelkedett a vezérelv, hogy a szervezés előtt fizetésrendezés lehetetlen.

Nos! és mindennek következménye az volt, hogy hétfőn a közgyűlés nagy többsége elfogadta Tóth Artur indítványát (melyet szombaton, a mikor még Steiner Jákó dr.-é volt, általánosan lehurrogtak) s a tisztviselők fizetésrendezése a szervezés előtt nagy többséggel keresztülment. A szervezés két esztendő határain belül történik meg. A mi pedig a szavazás rendjét illeti, ilyen kevert állapot talán soha nem fordult még elő a közgyűlésen. A szavazók nagy része talán még most sem tudja, hogy mit szavazott meg.

Hétfő délelőtt.

Fialth Pál báró 9 órakor megnyitotta az ülést, mindenekelőtt a kedélyekhez szól, az érzelmekre hivatkozik, a mikor Vaszary Kolosnak, az áldozópapságát jubiláló hercegprimásnak üdvözlésére kéri fel a közgyűlés tagjait. Vaszary Kolos mindannyiunk szívéhez közel áll, a béke embere úgy a politikában, mint a társadalmi életben. Tisztelet és hódolat környekzi őt ország-szerte, ezért kéri, hogy Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága, mely mint metropolitájá-

hoz is köve van, felirattal üdvözölje a jubiláns. A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta elnökének indítványát.

Hevesmege átirata.

Dr. Holly Géza először az ügyrendhez szól. Kéri, hogy a város anyagi ügyeit érintő fontos javaslat előtt bocsássuk előre a politikai vonatkozású részt, a mely érzelmi momentumokra támaszkodik. A közgyűlés elfogadja Holly dr. indítványát.

Tóth István főjegyző a biz. tagok gyakori éljenzése közt felolvassa Hevesvármegye felirátát, majd jelzi a tanács álláspontját, mely tetszőleges határozathozatal céljából a közgyűlés elé terjesztetik. Dr. Saára Gyula feleslegesnek tartja a hosszabb indoklást. A nemzet nagy küzdelme valamennyiünk szívét érinti. A törvényhatóságok határozatai erőt nyújtanak a képviselőháznak a további küzdelme. Ebből a mozgalmából Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága sem maradhat ki. Felolvassa a felirat következő szövegét s kéri annak elfogadását:

Mélyen Tisztelt képviselőház!

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága igaz honfium aggodalommal tekintett édes hazánk jövőjébe, midőn az akkori kormány, a szabadelpvűpárt szövetségével az 1904. évi november hó 18-iki önkényes határozatával, kezesülésgazdálkodóalkotmányunkon, az országgyűlésnek 1905. évi január hó 4-én történt alkotmányellenes feloszlását keresztülvitte.

De az alkotmányhoz és törvényeihez hiven ragaszkodó nemzet, melynek ítéletét az eddigi kormányrendszer alkotmányba ütköző eljárása bíróját oly elbizakodottan kért fel: ítélt.

Az ítélet azok javára szól, kik a magyar nemzet boldogulásának, jólétének alapfeltételét, édes hazánk önállósága és függetlenségének megvalósítását írták zászlajukra, kik a magyar nemzet szabadságát, jogait, érdekeit, hasznos és hazafias belügyi reformokkal akarják biztosítani és érvényre juttatni.

Megnyugtató és igazán örömmel látjuk, hogy a T. Képviselőház mostani többsége mily hazafias kitartással, egységes akarral küzd azért, hogy az ország gazdasági önállóságát, a szükséges belügyi reformokat életbeleptethesse, a hadsereg magyarországi részében a magyar jelvényeknek és magyar zászlónak, a magyar vezényező és szolgálati nyelvjogának érvényesítését keresztülvihesse.

Amily megnyugtató reánk nézve azonban a T. Képviselőház többségének hazafias, nemes küzdelme és kitartása, éppen oly mély aggodalommal tölt el bennünket az a törekvés, mely oly hosszú időn át gördit akadályokat újába annak, hogy a nemzet törvényes alapon nyugvó akarata érvényesülhessen.

Már négy hónap telt el a nemzeti akarat megnyilatkozása óta, s ugyanennyi idő óta folyt a nehéz küzdelem, mely a korona és a nemzet szembeállításával előidézett.

Ezen idő alatt sajnosan kellett azonban tapasztalunk, hogy mindazon jogaink, melyek ezeréves alkotmányunkból kifolyólag minket megilletnek, s melyek biztosítékait törvényeinkben bírjuk, nem érvényesülhetnek úgy, miként azt a független és senkinek alá nem vetett magyar állam méltósága megköveteli.

Sajnosan kell tapasztalunk, hogy a nemzeti akarat megnyilatkozása és annak érvényesülése óta a legfelsőbb helyen oly akadályok merültek fel, melyek míg egyrészt a legnagyobb

mértékben alkalmasak a nemzet bizalmatlanságának felköltésére, másrésztől, sajnos, arra engednek következtetni, hogy sem a hadsereg, sem a gazdasági önállóság tekintetében nem valószínű, hogy meg azon óhajok, miknek teljesítését a választásánál megnyilvánult nemzeti akarat folytán joggal el lehet várni és követelni.

Legyen a T. Képviselőház további kitartásának alapja és erőssége azon biztosításunk, hogy az alkotmányhoz törhetetlenül ragaszkodó magyar nemzet nem fog csüggedni, hanem igaz szeretettel és lelkesedéssel fog harcolni és kitartani a nemzeti nagy küzdelem vezérei által lobogtatott zászló alatt, mert meg van győződve, hogy a küzdelem, amely nagy és nemes célokért, szeretett édes hazánk alkotmánya és törvényei védelméért folyik, a magyar nemzet győzelmével végződhetik.

De hisszük és reméljük, hogy az egyesült ellenzéki pártok, melyeknek hazafiságában nemcsak bizunk, hanem a nemzeti akarat képviselőinek tekintjük, alkotmányos jogaink védelmében egységes erővel s megbonthatatlan szövetségükben kitartanak, szeretett édes hazánk alkotmánya és törvényei védelmére iránti nemes küzdelemben pedig hű és következetes harcosok maradnak.

Székesfehérvár szab. kir. város közönsége, midőn a Képviselőház többségének hazafias és kitartó, fáradságtalan eddigi működéséért hálás köszönetet fejezi ki, egyszersmind bizalommal kéri fel, hogy valósítsa meg mindazon alkotásokat, melyek szeretett édes hazánk függetlenségének, gazdasági önállóságának, előrehaladásának és boldogulásának alapfeltételeit képezik.

Soha nem csüggedő s megbonthatatlan összetartással iparkodjék érvényt szerezni a megnyilvánult nemzeti akaratnak, mely szakítani kíván azon multtal, mely évszázadokon át bénította meg a nemzeti akarat érvényesítését, és most már a maga teljességében követeli, hogy szeretett édes hazánk alkotmánya, mint szent és sérthetetlen, tiszteletben tartassék, törvényei pedig, melyre a magyar király eskült tett, megtartassanak és megtartatassanak.

Bizunk a magyarok Istenében, hogy a T. Képviselőház többségének ősi alkotmányunk és törvényeink védelmében folytatott nemes küzdelmét győzelemre fogja segíteni.

A közgyűlés éljenzése gyakorta megszakította a szép és magas előterjesztést.

Tóth Aladár meg van győződve, hogy dr. Saára indítványával az egész közgyűlés egyetért. Nem lehet senki, a ki melegen ne óhajtana nemzetünk kilábolását a mai szerencsétlen viszonyok közül, hogy anyagilag, valamint az erkölcsi presztizs szempontjából a diadal a magyar nemzeté legyen. (Éljenzés). De, mikor Saára dr. indítványát a legteljesebb elismeréssel honorálja (Éljenzés) nem felejtí el, hogy a koalíciós ellenzéken kívül a képviselőházban már férfiak is ülnek, a kiknek hazafiságát ő nem merné kétségbevonni. Azt hiszi, hogy Saára Gyula dr. maga fogja rektifikálni a feliratot (Felkiáltások: nem javitunk semmit) a melyben a képviselőház tagjainak összességét buzdítja a nemzet sorsának megoldására (Sűrű közbelkiáltások: nem hiszünk a szabadelpvű pártnak.) Ő külön feliratot ajánl s előterjeszti az összképviselőházhoz. (Felkiáltások: nem kell! Eljen dr. Saára.)

Dr. Saára Gyula: Midőn a feliratot készítette, gondolkozott, hogy ne az országgyűlés összességéhez intézzük-e a feliratot? De belátta,

Mai lapunk 6 oldal.

hogy az a párt, amely nemzet bizalmával 30 esztendőn keresztül visszaél s a kezében levő hatalmat nem a nemzet javára alkalmazzá ki s a mely felett maga az ország is pácát tört, nem lehet megoldója a nemzet küzdelmének. (Tóth Artúr: A gonosz tanácsadók!) Ep ezért a koalíciós ellenzékét óhajtja megkeresni bizalmával.

Dr. Holly Géza beadja a névszerinti szavazást kérő ívet.

A szavazás a következőleg történik:

Igemel szavazatok: Id. Almásy Ferenc, Almásy János, Almásy József, Antal Ferenc, Ascher Ferenc, Aujedzky Adolf, Berregi György, Berregi József, Bilkei Ferenc, Birkli János, Boros Sándor, dr. Czapary László, dr. Csöppentzky Mihály, Deutsch Aladár, Farkas Mihály, Flaskár József, Fekete József, ifj. Fister János, Gyurkovits Alajos, Héjji Imre, Héjji József, dr. Holly Géza, K. Horváth István, Horváth Mihály, Jankovits István, Keresztes Zsigmond, Koronafi Károly, Kovács István, dr. Kövessy István, Laufenauer Ferenc, ifj. Lits Ferenc, Lörincze Elek, Márkus Béla, Mészáros Ferenc, Mészáros István, Mészáros József, Nagy János, Németh János, Paulusz István, Péntes Imre, Pollák Armin, Radits György, Rauscher Béla, Richter József, Dr. Saára Gyula, Sáy Ferenc, Schlamadinger Antal, dr. Steiner Jákó, Stéger Péter, V. Szabó György, Szokolcay Lajos, Szalczgruber József, Szitter János, Tóth Artúr, ifj. Tógl Gyula, Tóke József, Tremkó József, Trummer Sándor, Vájer György, Zsigray Sándor — tisztviselők: Tóth István főjegyző, Polczér Péter gazd. tanácsos, Mohai Lajos pénzügyi tanácsos, Juth István főszámvévo, Maron István számvévo, Vinczay Imre alszámvévo, Moenich Károly levéltárnok. Összesen: 67.

Nemmel szavazatok:

Dr. Eisenbarth Károly, dr. Fanta Adolf, Kégl Miklós, Kohn Adolf, dr. Löwy Károly, dr. Perl Miksa, Pető Miksa, Pick József, Piski László, Pollák Henrik, dr. Rádai Lajos, Rechnitzer Soma, Schlamadinger Jenő, Sommer Mór, Tóth Aladár, dr. Vermes Mihály, — tisztviselők: Havranek József polgármester, Reé István rendőrfőkapitány, Fittler Béla tisztügyész, Lipsey Lajos aljegyző, Vida István számvévo. Összesen: 22.

Nem szavazatok: Emhecht József, Kovács Károly, — tisztviselő: Winkler Vilmos főmérnök. Összesen: 3.

Távol voltak: Id. Antal József, Barnai Ignác, dr. Borchert Jenő, Deutsch Ignác, Dieballa György, id. Eisenbarth Agoston, ifj. Eisenbarth Agoston, Farkasdy Dezső, Havranek Jenő, Hübner Károly, Kaltenecker Márton, Karl István, Karl József, dr. Kecán Livius, Kiss Mihály, Kovács

Alajos, Knittelhoff János, Knittelhoff Károly, Kristóf Károly, dr. Kuthy József, Langraf Lajos, Lipp Agoston, Nagy Ignác, dr. Palánszky Miklós, dr. Pataki Armin, Pálffy Károly, Pápay Nándor, Pásztor Sándor, Pollák Gáspár, Röhlich Ferenc, Singer Armin, dr. Szabady József, Szabó B. András, Szelke Kristóf, Weisz Lajos, Weisz Sándor, Wolkensten Herman, — tisztviselők: Keresztes Ignác közigazgatási tanácsos, dr. Kerekes Lajos árvaszéki ülnök, Gebhard Bödog pénztárnok, dr. Bierbauer Viktor tisztifőorvos, Kékessy László alszámvévo, Szivald András közgyám. Összesen: 45.

Baja város felirata a Március 15. megünneplése ügyében.

Tóth István főjegyző felovassa Baja város törvényhatóságának feliratát a szabadság hajnalának, március 15-nek megünneplése tárgyában. A közgyűlés egyhangy helyiessel magáévá tette az indítványt s egy hasonló szellemű felirat szerkesztését elhatározta.

Fidli Pál báró főispán kéri, hogy a tisztviselők fizetésének rendezését közvetlenül ezután tárgyalja a közgyűlés. **Havranek József** polgármester tárgyilagosságot kér s egyúttal elhagyassa a termet. **Fidli Pál** báró főispán megjegyzi, hogy a tisztviselők ügyét a magának tekintni s bármely támadást úgy veszi, mintha az ő személye ellen intéztek. (A tisztikar tagjai közül csak Tóth István főjegyző marad a teremben.)

Tóth István főjegyző röviden előterjeszti a tanács, illetőleg a szervező bizottság ismeretes javaslatát.

Dr. Saára Gyula mint a szültebbkörű bizottság tagja indokolja a javaslatot. Számoltak a hivatalnokai kar igényeivel, valamint a város tehetőségeivel. A tisztviselők fizetését mindenütt emelték az állam is, a magánemberek is. Mi sem maradhatunk hátra. Ha bármely gazda jó szolgát akar, elsősorban annak tisztességét megjelölésről kell gondoskodnia. Így vagyunk a tisztviselői karra is. Tudja, hogy a szervezés szintén szükséges, de ha azt is most oldják meg, akkor a messze jövőbe elhúzódik a fizetésrendezés. Az anyagi áldozat sem oly nagy, hogy azt meg ne szavazhatnók. **Megjegyzésem** mellett, hogy a meglevő állások be nem szüntetéseket csak lemondás, vagy halalozás után. A tisztújításkor pedig legfeljebb nyugalmobba küldhetik a tisztviselőket. A pénzügyi bizottság által javasolt fedezetet nem tarja reálisnak s ösztönzi elmondja, hogy a fizetésrendezés előbb-utóbb pótdadóból ismét igényel.

Dr. Rádai Lajos Saára dr. indítványát nem fogadja el, hanem ellenindítványt ad be. Adassék a javaslat vissza a szervező bizottságnak átdol-

gozás végett. (**Hübner Károly:** Hány évre? Ezerre? Dr. Rádai: Nem! Szárazra!) A javaslatból következik, hogy 29 ezer kor. költségpótdoblet igényel. Az egyes állások megszüntetéséből 4—5 ezer koronát remélhetünk. A többi pótdoból kell fedezni. De ezt honnan vegyük? A házbéradó őrési. Az iparosok képtelenek boldogulni, a földmivesek pedig állandóan szorult viszonyok között vannak. Egyetlen helyes terv tehát, hogy akkor beszéljünk fizetésrendezésről, ha a fölösleges állásokat megszüntettük s ha oly jövedelmi forrásaink nyílnak, amelyek a fizetésrendezésre fedezetet nyújtanak.

Dr. Schlamadinger Jenő összehasonlítja dr. Saára és dr. Rádai indítványát. Saáraét megtoldja azzal, hogy a szervezés 3 hónap alatt végbenemen. Egy komoly testület nem játszhatik szavakkal. Egy év előtt, a mikor a tisztviselők drágasági pótdoblet kérték, akkor az általános fizetésrendezésre utalták őket. Most tehát méltatlanság volna ez alól az ígért alól kibújni. A ki nem akarja megadni, abban nincs őszinte szándék. A hivatalnokok drágaságban élnek (Főlkialtások: mi is!) A ki kötött jövedelemmel rendelkezik, annak bármikor egyforma a fizetése, a drágább és az olcsóbb viszonyok közt. A gazda ki egyenliti a differenciát, mert drágább időben drágábban ad el. A rendezés költséggel jár. De mi szaporíthatjuk jövedelmeinket. Ott az állami realskola, a melynél egy őrési teher nehezedik a városra. (Helyesítés) A tanító korpótdoblet másutt az állam fizeti (Helyesítés!) Közbeiktalások: szervezzük meg előbb ezeket a jövedelmeket aztán rendezzük a fizetéseket. Ismételen kéri a javaslat megszavazását, mert ha a magánember elszámítja magát, az megbukik, de a hivatalnok erkölcsileg is tönkremegy. A hivatalnokoktól elvárja, hogy szorgalmasabbak lesznek. S ha valakinek valamelyik tisztviselő ellen kifogása van, ne sugdozzon, hanem jelentsen a főnöknek.

Dr. Kövessy István komoly szavazás nélkül nem látja indokoltnak a fizetések rendezését. Aggodalmi vannak, hogy sem 3, sem 6 hónap alatt nem lesz meg a szervezés, illetőleg nem jut keresztül a különböző retortákban, azért indítványozza, hogy 1906-tól adjon a közgyűlés 10% pótdoblet a mai fizetés alapján. Főddozetünk nincs, a költséget pótdadóból kell fizetni, ezt pedig visszamenőleg nem lehet megszavazni.

Dr. Csöppentzky Mihály a közgyűlésről közgyűlésre megújuló fizetésfelemeléseket említi fel. Tudomása szerint augusztus hónapra már 13 ilyen kérvény van. Így azonban egyeseket mindig igazságtalanság ér. Ezért óhajtja a rendezést, a mely 1880 óta nem volt. Azóta már az ügykör

A FEJÉRMEGYEI NAPLO TÁRCAJA.

A héthársi udvarház lakói.

A zabor-hegy északnyugati lejtőjén a darási határ táján, évszázados hét hársfa által körvezeve, barátságos kis ház állott, a Héthársiak ősi kurijája. Fehérre meszelt falainak egyhangúságát kellemesen törték meg a zöld zsaluk, zsuppal fődött tetején évirzedes moha vert békés tanyát. A ház előtt szépen gondozott kis kertecske vala, telve lilommal, karsu idáju rozmarinngal, haragosvörös virágu nyulszájakkal, változatos alakzatú muskállyakkal. Az ablakok előtt rózsatövek virítottak, az utakat a menta széles, jóillatu levelei szegték, a kerítés mentén magasztosú mályvák ékeskedtek.

A ház körül néhány igényi kis szántó, pár soros szőlő terült el, azontúl már a zabori erdő lombos fái sutogtak édes, andalító, melabús dalnák: régi dicsőségről, eltűnt boldogságról.

A kis ház előtt vitt el a nyitrávölgyi nagy országot. Túlán pázsitos mezőből hirtelen nőtt szklacsucson a hatalmas nyitrai vár festői alakzata látszott, alatta a Nyitra-folyó hullámai hampolygtek.

Itt lakott csendes visszavonultságban Héthársy Bertalané asszonyom, három szép virágszal leányával. Őrszi volt a legidősebb, Panna a közbülső, Gizi a legifjabb. Egyenlő szépek, egyenlő jámborak, egyenlően dolgosak voltak

mind a hárman. Meglátszott rajtuk a szerető anyának, a jó magyar gazdaasszonynak okos nevelése. Eggett a munka szép, finom kezeik alatt. Egyik héten Őrszi a konyhát, Panna a lakást, és kertet, Gizi a külső gazdaságot kezelte. A másik héten sord változtattak, hogy mindegyik egyenlően vegye ki a gondból, a munkából a maga részét. Kedves csevegés közt, meglegegedésben, boldogságban telt a nap.

Héthársyné asszonyom egyenlően mért mindegyik leányának. Korholta, ha hibázott valamelyik, dicsérte a jót, elismeréssel illette a buzgó törekvést. Nem is tudták, hogy mi az irigykedés, hol és hogyan terem a szerencsétlenség s mindhármán igaz, minden fitogtatástól ment, mélységes érzellemmel csüggték a jó édes anyán, korán elhunyt atyjuk drága emléken.

Egykor vig napokat látott a héthársi udvarház. Bertalan ur kedves embere volt a környéknek s nap-nap után sok vendég tanyázott a háznál. Sok jó föld bánta meg e tulságos vendégzeretet, bizony, kis csipetnyire zsugorodott össze az ősi birtok. Bertalan ur dologhoz fogott, hivatalt vállalt. A tekintetes vármegye megtette utibiztosnak. Nem volt az nagy hivatal, nem is járt sok vesződséggel, de nem is hozott a konyhára többet, mint a mennyi okvetlen szükséges vala szerény, de tisztességes élethez. Egyszer aztán véget ért ez is, mint a hogyan véget ér minden a világon. Hadba szállott Bertalan ur, hívta a nemzet szava. A pogány török, a kereszténység réme, mind jobban és jobban nyugtalanította az országot. Döntő csapást akart mérni a félholdra Hunyadi János, a nagyeszű, erőskézü kormányzó s fölke-

lésre szólította az idős nemes urakat is. Mentek és győztek. Hej, de sok jó magat vért szitt magába akkor a Duna-Tisza köze, sok hullát sodort magával a Duna rohanó árja. Bertalan ur is ottveszett. Héthársyné asszonyom megsiratta s örökös gyászát öltött. Visszavonult a világtól, csak gyermekeinek élt csupán.

Kenyérkereső híján a kicsike kuria bizony nagyon soványan táplálta a gyászborogult családot. Két keze munkájával toldotta meg a hiányzókat az egykori nagyasszony. Csipkét vert, rnhát varrott. Hires is, kerestet is volt messze-földön a héthársi csipke; de nem is szenvedett soha szükségét a három leány.

Egyszer aztán néma csendbe merült a héthársi udvarház. A nap fényesen ragyogott, fényesebben tán, mint máskor; tavaszi szellő lanyg fuvallata keletgette az alvó természetet. Héthársyné asszonyom nem látta e ragyogást, őt hasztalan keletgette a szellő. Örökre behunyta szemét, elköltözött az örök boldogság honába.

Halálos ágyán megható bucsut vett szerteitől:

— Istenfélelemben, munkaszeretemben neveltelek. Ez a kis házon kívül az egyetlen örökségtek. Kincsekkel ér az föl, kincseket szerez, ha híven sáfarkodtok vele. Nyugodtan halok meg nem féltetek titeket. Egy jó, egy irtalmas anya kegyes pártfogása alatt álltok. Nap-nap után forró fohászaim szállottak az égbe, országunk Nagyasszonyához, a boldogságos Szűzhöz. Őt kérem legyen helyetern anyátok, ha Isten kifürkészhetetlen akaratát elszólit engem az árnyékvilágból.

kivánja az ügyrend teljes átdolgozását, addig azonban megszávozza a mostani javaslatot.

Tóth Artur indítványozza, hogy két évre ideiglenesen szavazzassék meg a mostani javaslat de úgy, hogy ez a két év a nyugdíjba ne számítsék be.

Juhász István főszámvevő (kérésre bejön) előterjeszti, hogy fedezet van a rendezésre, mert a városnak van 141 ezer 799 korona kűnlevő követelése (földbérhaszon) s ez reális követelés, a melyből 90 ezer korona biztosan bejön. Így tehát pótdórára nincs szükség.

Tóth Arthur ennek alapján indítványozza, hogy a mostani javaslatot 1905. január 1-től szavazzák meg két évre.

Kovács István jelzi, hogy a fizetésrendezést mindenütt keresztülvizsik. Békesség nem lesz nálunk addig, a mig ez az ügy a napirendről le nem kerül s mivel ő a békésre hajlik, meg-szavazza e javaslatot.

Ezután hosszú vita indult meg afölött, hogy a kérdések hogyan tészenek fel. Óriási keveredés támadt, a minek nyilvánvaló következménye az lett, hogy a kérdések épen ellenkezőleg állították fel. A legtávolabb esett egymástól dr. Saára indítványa, a ki az egész javaslatot indítványozta elfogadni. Mig dr. Ráday az egészet jobb időkre óhajtotta eltenni. Közbeeső indítvány volt Tóth Arturé, a ki a javaslatot két esztendőre óhajtotta megszavazni és dr. Kovessy Istváné, a ki a mostani fizetések 10 százalékát kívánta megadni. Az elnöki főispán a kérdés feltevésénél úgy döntött, hogy Saára Gyula indítványa irgalmal, Rádayéra nemmel szavaztatott, de mégis úgy, hogy a kik a közbeeső indítványra akarnak szavazni, azok kötelesek előbb Ráday dr.-ét elfogadni, a ki semmit sem akart megadni.

A szavazás kihirdetésénél Tóth István főjegyző kijelentése szerint 41 igen és 40 nem szavazat esett. Gyurkovich Alajos biz. tag rögtön jelentkezett, hogy az ő nevét nem olvasták fel. (Óriási zaj.)

Fiáth Pál báró főispán elnök kijelenti, hogy a szavazás még két percig tart. A szavazatok e szerint teljesen egyenlők lettek, mert Gyurkovich Alajos nem-mel szavazott. Fiáth Pál báró főispán elnöki jogánál fogva igen-nel szavaz s a szavazást dr. Saára Gyula indítványa dőntötte el. Eközben összenéztek a szavazatokat s Laufenauer Ferenc biz. tag felfedezte, hogy Kovessy István dr. neve kimaradt a nemmel szavazók közül. Újlag percekig tartó láрма következett, mig végre Fiáth Pál báró főispán kijelentette, hogy szavazatát visszavonja s mivel Kovessy István dr. szintén nemmel szavazott, a szavazás 42 nem és 41 igen szavazatot eredményezett s így dr.

Ó jó ó kegyes, ó irgalmas, ó bölcs, szive csupa merő szeretetből áradzik. Érzem, hogy meghal-gatta kérésemet, tud, hogy oltalmába vesz ben-netek. Szeressétek őt, bizzatok benne. Kicsinyke korotoktól kezdve oltogattam szívetekbe e szere-tet, e bizalmat. Az lesz legfőbb jutalmam, ha mély, ha kipuozhatatlan gyökeret vert az szí-veitekben. Eljettek boldogul, imádkozzatok atyá-tokért és énérettem. Ugy legyen!

Eltemették.

Bánatos szívvel, könnyekben fürdő szemek-kel tértek vissza a sirkertből. Némán, szótlánul baladtak. Mégis mindegyikük szívét egyazon érzés, mindhármuk agyát ugyanazon gondolat marcangolá. Mily iszonyu, mily rémes leend állépni azt a küszöböt, melynél eddig mindig a szerető, az édes anya fogadta őket. Mily üres, mily pusztá lesz a ház, mily hideg, mily nyomasztó a magá-nyosság érzete.

Huzódozva léptek be a kertajtón, vontatottan lassan közeledtek a ház ajtaja felé.

Az ajtóban, gyászos öltözetben, ott állott a boldogságos szűz Mária!

— Megjöttetek, édes lányaim, a nehéz ut-ról! — szólt meg szívet-lelket andalító hangon. — Szentelt hantot hirtettek anyátok hült tete-mére. Teste ott nyugszik az édes hazai földben, lelke fenn lebeg az égben s boldogsággal tekint hozzátok. Anyátok helyett íme, én leszek most anyátok. Az én gyermekeimmé lesztek. Nap-nap után sok forró fohász szállt ezért anyátok szerető szívéből az örök szeretet trónjának lépcsőjé elé.

...Óvébe nyult és vakító, igazgyöngyökből fűzött három rózsafüzért vett elő.

Ráday Lajos indítványa elfogadtott. Mivel pedig az igazoltság még folyton tartott, öt percre föl-függesztette az ülést.

Szünet után Tóth Artur biz. tag indítványa került sorra s így azok a kik helytelen kérdésfel-tevés alapján nem-mel voltak kénytelenek szavazni és Saára dr. indítványát kénytelenek voltak leszavazni, most már igen-nel szavazhattak

Az új szavazásnál Tóth Artur indítványa 58 szavazat esett, ellene pedig 22 szavazat.

Közben 12 óra lett, a bizottsági tagok nagy része hazasietett, Fiáth Pál báró főispán a tár-gyalást délutánra hallasztotta.

Hetfő délután.

Fiáth Pál báró főispán 3 órakor megnyit-ván az ülést, a zárszámadások kerültek tárgyalás alá. Kovács István biz. tag több kisebb jelentő-ségű megjegyzést tett a zárszámadásra, a mely-lyel újlag dokumentálta azt az eléggé meg nem becsülhető gondot, a melyet a zárszámadások megbírálására fordítani szokott. Figyelmét nem kerülte el a legkisebb tévedésnek látszó számté-tel sem, de miután a fölvilágosító megjegyzések megtették, ő maga is kétségesen elismerte a számadások helyes voltát.

Az ülés 4 órakor véget ért.

Kedden délután.

Fiáth Pál báró főispán kedden délelőtt újra megnyitván az ülést, következett a tárgysorozat további tárgyalása.

Kovessy István dr. a tegnapi szavazások helytelen voltára utalt, hogy t. i. a (Ráday dr. indítványa elfogadása után) már egyszer le-szavazott indítvány újra szavazás alá került. Kifejtette a szavazás törvényességére vonatkozó aggodalmait. Szerinte a részletek tárgyalásába ezután nem lehet bele a közgyűlés.

Tóth Aladár jelzi, hogy a javaslatot általá-nosságban tegnap elfogadta a közgyűlés s nára a részletek megállapítása következik.

Dr. Saára Gyula szintén Tóth Aladár indít-ványa mellett szólal fel. Szerinte az elnöki főispán is ily értelemben mondotta ki a határozatot.

Dr. Holly Géza úgy véli, hogy a közgyűlés tájékoztatlan még a részletek ismeretében. Kéri tehát, hogy a részletes tárgyalás a jövő közgyűlésre halasztassék. Ezt annál inkább is meg lehet tenni, mert Tóth Artur elfogadott indítványa alapján 1905. január 1-től ugyanis megkapták a tisztviselők a felemelt fizetést.

Dr. Steiner Jákó általánosságban elfogadja a szervező bizottság javaslatát. Kéri a közgyűlést, hogy így határozzon. Ő bizalommal van munká-latuk iránt, a mely bizalmat általánosságban is megérdemlenek. Többek felszólalása után a köz-

— Ime, e rózsafüzérek anyátok fohászaiból vannak alkotva. Egyenlően szép a fényük, egyenlő a hosszúságuk, egyenlő az értékük, mert egyen-lően szeretett titeket; egyfornán esdett éretek. Az én kegyem is egyenlő arányokban száll mind-háromotokra. De örök igazság az: minden ember a saját szerencséjének kovácsa. Rendíthetetlen hit, erős akarat, munkás kéz: ez a földi boldo-gulás kulcsa. E részben nem aggódom, édes anyátok jó iskolában részesített. Különös kegy-képen mégis rendkívüli módon óhajtom előmoz-dítani boldogulástokat. Gondolkozzatok estig, me-lyitek mit kíván leginkább magának. Mikor pedig megkondul az eszharagszó és a holdvilág kiül a csillagos égboltra, jöjjetek föl a hegyre, szent Szórád barlangjához. Ott várni foglak és teljesi-tem óhajtotokat.

Szólt és eltűnt szemek elől.

Megkönyebbült lélekkel, nyugodt szívvel léptek át a ház megszentelt küszöbét.

Órzi meg Panna csendes tanakodásban, Gizi folytonos zokogás között töltötte az időt. Megkondult az esti haragszó, lágyan rezgett a légen át és megjelent éji pályáján a hold, szelid világot hintve testvére, a földre. A három leány szótlánul indult a nagy utra. Gondolataik ide-oda kóvályogtak, de határozott alakot nem öltöztek. Ki, mit kívánjon, egyikük sem tudta.

Az utat jól tudták. Ott vezetett el a néma barátok kolostora mellett, a melynek templomába gyakran kisérgettek volt édes anyjukat. Az em-lékezés újabb könnyeket sajgolt szemekből.

(Folyt. köv.)

gyűlés egyhangulag elfogadta dr. Steiner Jákó, illetőleg a szervező bizottság véleményét.

A közgyűlés többi tárgyai

röviden, úgyszólván vita nélkül elfogadtattak. A gyárgyár ügye, valamint több telekügy, minthogy a bizottsági tagok nem jelentek meg elegendő számmal, a jövő közgyűlésre maradtak.

A Pirosalma 2 telkének eladása elhatározott. A 3 kéményseprői kerület megmaradt to-vábbra is, mivel a közgyűlés szükségletlennek találta a negyedik kerület felállítását.

Kempelen Imre a Kempelen-térel nevezé-seért levélben köszönetet mondott, a mit a köz-gyűlés éljenzéssel vett tudomásul.

A Szt. Ferenc rendiek szokásos szánaala-mizmsnája megadott.

A nemzetközi alkoholizmus elleni kongresz-szura a közgyűlés dr. Bierbauer Viktor forrvozt küldte ki. (Sokan Forster Györgyöt, a spriccer-tábornokot ajánlották).

A közgyűlés 11 órakor véget ért. Hitelesi-től felkeretek: Tóth Aladár, dr. Saára Gyula, dr. Kuthy József, dr. Steiner Jákó és dr. Holly Géza.

UJDONSÁGOK.

— **Helybeli tanítványok az országos torna-versenyen.** A székesfehérvári ciszt. rendű kath. főgimn. tornászcsapata közül a budapesti országos tornaversenyen kitüntetést kaptak: Dudosits György (V. o. t.), Csíkcs Lajos (VI. o. t.), Hild Péter (VII. o. t.), Fulmer János (VIII. o. t.), akik mind bronzérmel nyertek az egyéni versenyekben. Azonkívül maga az intézet oklevelet nyert, a nö-vendek mint a szertornázásért. — Az áll. fő-reálisok növendékei korlátlan való mintatornázásért kaptak oklevelet. Ezüst érmet nyert: Fleischmann Jenő (VI. o. t.) Bronzérmel nyertek: Vieszner Jenő (VI. o. t.), Geisz Imre (V. o. t.)

— **Eljegyzés.** Csics Károly tőreköv, önálló fiatal kereskedő vasárnap tartotta eljegyzését Kovács Ignác kisbírtokos szép, kedves és háziás leányával, Erzsikével.

— **Közegészségügy a vármegyében.** Száz-halombattán a kanyarójárvány megszűnt. Az alys-pán az eddig bezárt iskolák megnyitását el-rendelete.

— **Husz éves találkozó.** Husz éves találko-zóra jönnek össze a székesfehérvári kath. főgimn. azon növendékei, — ma már mindannyi meglett ember — a kik az 1884/5 tanévben érettségít tettek. A volt iskolatársak nevében dr. Gerber Károly, dr. Kerekes Lajos és Maron István a következő Felhívást bocsátották ki az iskolatársakhoz: Kedves iskolatárs! Elérkezettünk a má-sodik határközhöz, melyet egymás iránt érzett bará-ti szeretetünk állított, hogy 10 évenként ahhoz elzarándokolva, az életközdelem nehéz jármát legalább egy napra letegyük s az emlékezés röpke szárnyán visszaszálljunk az aranyos ifjúság vidám, gondtalan mezejére; ha kezünk bajtársi kezét szorít, szemünk ifjúkori jópajtás szeretetteljes tekintetével találkozik, ismét ifjaknak érezzük ma-gunkat és szívünk, lelkünk legtisztább érzését, a legigazabb barátság eszményien szép fogalmát va-lóra váltjuk. *Ez év jún. 20-án Szehérváron leendő találkozásru szívélyesen meghívunk.* Sziveskedjél eljöveteledről Maron István számvevőt értesíteni s ha esetleg tudomásod van egyik vagy másik iskolatárs hollétéről, valamint az esetleges indít-vány vagy terv, az ünnepek milyéntjére, szintén nevezettel lenne közlendő.

— **Atletikai verseny és football mérkőzés.** Szép és nagyszámu publikum lepte el vasárnap délután a sóstói versenypályát, hogy végig nézze a Székesfehérvári Torna Club által rendezendő atletikai versenyeket és a football mérkőzést, melyben a Clubnak ellenfele a Kereskedelmi Al-kalmazottak Országos Egyesületének football csa-pata volt. A verseny kedetére délután fél 4 órára mintegy kétezer főnyi közönség állta körül a pályát. A felállított tribún nem birva meg terhét, leszakadt, ami éppen nem volt megnyugtató azokra, akik koronás jegyet vettek ülőhelyre, mert biz ezeknek is állni kellett a verseny egész folyama alatt. Osztatlan elismerés illeti a verseny sikeréért Turján József kir. pénzügyigazgatót a

Sz. T. C. elnökét, aki fáradhatlan buzgalommal életre keltette a sport szellemet és a csak nemrég alakult Sz. T. C. ténylezővé, életképes egyesületté tette. A verseny atletikával vette kezdetét, melynél bírák voltak: Turján József, dr. Knittelhoffer Károly és Kündig György a Sz. T. C. tagjából, dr. Biró József, Dénes Gyula és Friss Gyula a K. A. O. E. tagjaiból.

I. *Magasugrás.* Indultak: Csillag (K. A. O. E.) Boji (Sz. T. C.), Hurbán (Sz. T. C.), Lichtneckert (Sz. T. C.) — Nyertesek: I. Lichtneckert (178 ctm.) II. Csillag (148 ctm.).

II. a. *100 yardos (90 méter) síkfutás első futama.* Indultak: Liebhart (Sz. T. C.) Pollák (K. A. O. E.) Nyertes: Pollák (12 1/2).

II. b. *100 yardos síkfutás második futama.* Indultak: Hoffmann (K. A. O. E.) Csillag (K. A. O. E.) Somogyi (Sz. T. C.) Lichtneckert (Sz. T. C.) Nyertes: I. Lichtneckert (11 1/2 mp.) II. Hoffmann.

II. c. *100 yardos síkfutás döntő futama.* Indultak az előfutamok három első helyezetteje. Nyertes: I. Lichtneckert. II. Pollák.

III. *800 méteres síkfutás.* Indultak: Hurbán (Sz. T. C.) Szirkovits (Sz. T. C.) Fister (Sz. T. C.) Goldmann (K. A. O. E.) Szirkovits és Fister kiállottak a versenyből. Nyertesek: I. Hurbán (2 p. 22 1/2 mp.) II. Goldmann.

IV. *Diszkoszvetés (Házi verseny).* Indultak: Csáder, Kálóc, Lichtneckert, Somogyi. Nyertesek: I. Lichtneckert 28 1/2 m. II. Kálóc 26 1/2 m. III. Csáder 26 m.

I. *Távolugrás.* Indultak: Pollák (K. A. O. E.) Lichtneckert (Sz. T. C.) Fister (Sz. T. C.) Boji (Sz. T. C.) Kálóc (Sz. T. C.) Nyertesek: I. Lichtneckert (5 m. 40 cm.) II. Pollák (5 m. 04 cm.) III. Fister (4 m. 91 cm.)

Az atletikai versenyek után a football mérkőzés következett a Sz. T. C. és a K. A. O. E. football csapatai között. Míg az atletikai versenyekben a Sz. T. C. tagjai voltak a nyertesek, addig a football meccsben a K. A. O. E. volt fölényben. Az eredmény az első félidőben 3:0, a K. A. O. E. javára, a második félidőben ugyan csak az ő javukra 3:1 az eredmény. A Sz. T. C. football csapata a K. A. O. E.-nek 6 góllal ellen csak egyet lőtt.

A tornaverseny este 8 órakor társasvacsora követte a Polgári Lövéldében, amelyen a K. A. O. E.-nek tagjai, mint vendégeken kívül, mintegy ötvenen vettek részt. A társaslakomai alatt számos felkötésről hangzott el. Turján József kir. pénzügyigazgató a Sz. T. C. elnöke a budapesti tornászokat éllette, míg Dr. Biró József a K. A. O. E. elnöke a székesfehérvári tornászokra ültette poharát. A kedélyes lakoma a legvigább hangulatban a késő éjeli órákig tartott.

— **Zongoravizsga.** Námessy Mariska k. a népszerű zsongoriskolájának vizsgálati szombaton d. u. lesz, melyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Halálozások.** Öszinte részvétellel vettük a gyászirt, mely egy szorgalmas, boldog családanynak távozásával ért egy köztisztelőbe álló polgári család. *Friedrich* Antal sütő utcai lakos, jelentős iparostól szolgált a szerető, kedves feleségét a halál könyörtelen ítéletével akkor, amikor édesanyai örömeinek közel reményességével áldotta meg az Ur! Anyaságának lett korai áldozata s legyen szabad hinnünk, hogy azt a boldogságot, amit e földön elhagyni volt kénytelen, az Ur gazdagon jutalmazza ártatlan lelkének örök boldogságában. Kovács Lajos rendőrbiztos egyetlen leányát gyászolja az elhunytban. Adjon a jó Isten lelki erőt a súlyos gyász elviselésére azoknak, akiket legjobban sújt a vesztéség.

A tuberkulózis sűrűn szedi áldozatait az élet virágai közt. Most ismét egy fakadó virágot tépt le, amidőn *Lánczky* Erzsikét ragadta el a mulandóság honából. Temetése ma d. u. volt nagy részvét mellett.

Szirkovits Andrásné tegnap este hosszas szenvedés után átadta lelkét Teremtőjének. Özevegye s 8 gyermek siratja a jó feleséget és jó anyát, aki élete delén hagyta árván szerető hozatartóit.

— **Amerikai hír.** Magyar templom szentelése *Chicago*-ban: Örömmel adom az összes *chicagoi* s környékbeli magyarságnak tudomására, hogy Nagyméltósága *Quigley* *chicagoi* érsek ju-

nus 4 én, vasárnap délelőtt 9 órakor fogja a Burnsideon, a 93 ik utca és Chauncey ave.-n épült templomunkat fényes szertartással felszentelni, mely alkalommal valószínűleg gróf Vay Péter apostoli protonotárius fogja a szent beszédet tartani. Mindenki el is lap hasábjai után hívunk meg ezen örömtünnepeinkre és azt hisszük, egy magyar sem fog elmaradni ezen kedves ünnepekről. Etekről s itairól gondoskolván lesz. Hazafias tisztelettel *Grósz* Ferenc plébános.

A vidéki egyetek már 8 órakor találkoznak a 94-ik utcában levő K. P. Burnsidei Hallban, hol a Burnsidei betegsegélyező-egylet fogadja őket s annak vezetése alatt indulnak a burnsidei Illinois Central Station-hoz, hol az érseket ünnepelesen fogadják.

Mi mindehhez csak annyit jegyzünk meg, hogy a *chicagoi* templom ez év márciusának közepén kezdék építeni s most, nem egészen három hónap múlva kész a templom, alatta az iskola és a plebánia. Azontul pedig *Grósz* plébános urnak, régi hazánkfiának, a ki most igazán a vérmérsékletének megfelelő légkörbe jutott, szíves meghívását a templomszentelésre egyelőre köszönjük.

— **A nyomor halottja.** Egy öt éves kis lánykát szállítottak tegnap délután a mentők a Szentháromság temető mögötti árokba, súlyos égési sebekkel a Szent-György közkorházba, ahol a gyermek az éj folyamán meg is halt. Fülöp Erzsébet napszamos asszonyt, miután fizetni nem tudott, házigazdája *Kulik* Károly Selyem utcai háztulajdonos, május 1-én kitette a lakásból. A szerencsétlen asszony öt apró gyermekével a temető árkában tanyázott ez idő óta, kiteve az időjárás szeszélyének. Tegnap délen Fülöp Erzsébet a temető árokban tüzet rakott, hogy annak lángjánál tejet forraljon gyermekeinek. Időközben a kutra ment vízért, az apróságok pedig a tűz körül játszadoztak, mígmen az öt éves kis Bóskének szoknyáján tüzet fogott. A megrémült gyermek egy ruhájával anyja után futott, ezáltal még jobban szivta az elharapodó lángot. Fülöp Erzsébet, aki a kutról visszatérően volt leöntötte a kis leányt vízzel, de ez ekkorra már halálos égési sebeket szenvedett. A hatóság vette gondozásba a nyomorgó családot. *Fister* István tb. közgyám két kis gyermeket magához vett gondozásra, amely tette csak nemesen érző szívére vall.

— **Bioskop-színház** műsora május 30-án és 31-én: 1—3. *Sergius* nagyherceg ő fensége 4 ki 1905. február 17-én meggyilkoltatott. Utolsó fényképe. A tengerészek visszajövetele a harc-térről. 4. *Dranem*. 5. *Brüsseli* környékének látkepe. 6. *Holdvilágnál*. 7. Szánkázás hason *Skandinaviában*. 8. *Signora Adalio*. 9—13. Halászat a nyílt tengeren. 14. *Sidney bohóc*, falabakon. 15. A pillangó átváltozása.

Junius 1-én és 2-án: 1—3. Az orosz-japán háboru. 4—5. *Ejjelet* betörés. 6. A csodálatos tyúk. 7—11. A legnagyobb tüzeset *Amerikában*. 12. Egy rezervista balszerencséje. 13—18. *Siousend*usok rablótámadása egy postakocsi ellen. 19. Az ördögös automobil. 20. *Scandalum* a lépcsőn.

— **Öngyilkosság.** Özv. *Hardi* Jánosné 78 éves csálvári lakos nem tudta bevárni hátralevő napjainak végét. A napokban leányának *Mészáros* Józsefnének lakásán, a konyhában a fogásra felkötötte magát. Az öregasszony leányánál lakott, és ugy e, valamint hozzátartozói a leggyöngédebben bántak vele, így tettének oka teljesen ismeretlen. — *Ivanci* György 67 éves sárkereszteti koldus f. hó 27-én felakasztotta magát. *Ivanci* Györgyöt május 25-én bocsátották el a helybeli Szent-György közkorházból, gyógyíthatatlan betegségé miatt. Valószínűleg betegségé fölötti kétségbeesésében követte el tettet.

— **Ejjelet látogatók.** Véges János a Kisláng községhez tartozó Péterszállási-pusztai éjjelet szombaton este egy kocsi látoit bekanyarodni a szérűskertbe. Tolvajokat sejtve odairányította lépkeit, ahol akkora már három kislángi atyafi, névszerint *Kovács* Lajos, *Kassai* István és *Horváth* András a kocsinak zabszálmával való megrakásával foglalkoztak. Véges János meg akarta akadályozni a lopást, de *Kassai* lefogta, társai pedig jól elverték, azután pedig a megrakott szekérral elhajtottak. A három atyafit rablás címén feljelentették a helybeli kir. ügyészségnél.

— **Nyilalkozat.** A Szefehérvári Torna Club f. hó 28 án megtartott tornaversenyén előfordult azon eset, hogy a nézőközönség részére készített emelvény nem bizonyult elég szilárdnak — s ezért azt a néző közönségnek el kellett hagynia. Mint értesültem, ezen alkalomból a helyszínen oly kijelentések tetettek, mintha az emelvény elkészítését én vállaltam volna magamra. A közönség tájékozása s saját reputációm megóvása érdekében kijelentem, hogy én a Torna-Club iránti szívesegből, annak felkérésére íj. *Liebhart* János urnak, ki a városi mérnöki hivatal tisztviselője, — tehát műszaki egyén — engedtem a szükséges anyagot teljesen ingyen, de az emelvény elkészítését el nem vállaltam, így tehát a hibáért egyedül *Liebhart* ur a felelős. Hogy a hatóság illetve a mérnöki hivatal ezen emelvényt a használatba vétel előtt nem vizsgálta meg, arról én nem tehetek, de ezen körülmény nem adhat jogot arra, hogy a dolog ödiomány vagy a felelőséget oly egyénre hárítsa, kinek abban egyéb része, mint előzékesysége, nincs. Székesfehérvár, 1905. május 30. *Say* Ferenc, építész.

— **Az automata.** Ez volna a neve annak az ördögös masinának, a melyik ugyszólván minden nagyobb vasuti állomáson várja az utasokat. Van rajta egy nyílás, melyen a pénzt belé kell dobni. Van olyan, a melyik huszfilléres bedobás után mindenféle cukrot, csokoládét, meg még bajuszpedrót is pottyant ki. A másik meg két fillér fejében egy iskátulya gyufát juttat a bedobónak. Sokszor azonban csalódik az ember. A városi vasuti állomáson történt, hogy egy vidéki atyafinak gyufára volt szüksége. Bolt nem volt a közelben, odamegy hát a masinához és körülnézi. Miután alaposan körülvizsgálta az ördögös masinát, bedobott egy kétfillérest és megkapta a gyufát. Így hát rendben volna. Amde olyan gyufát kapott, mely először is át volt nedvesedve és másodsor svéd volt és így bármiképp rángatta a nadrágszáron és a kabátujján, sehogy sem gyuladt meg. Fogta magát, elkezdte visszadugdosni a gyufákat az automata szájába. Meglátja ezt a rendőr, odamegy és kérdezi az atyafit: — Mi az ördögöt csinál kigyelmed? — A magyar ember rántott egyet a szájában. — Ezek a gyalázatos masinák nem akarnak möggyulladni, hát vissza tőszöm őket, hát ha visszaadná a krajcáromat!

— **Életunt rézöntő segéd.** Harangozó József 25 éves füzésabonyi illetőségű rézöntősegéd *Grocz* Kálmán Halter 16. szám alatti rézöntő műhelyében, kinél alkalmazásban volt, vasárnap este öngyilkossági szándékából kénsavat ivott. Az esetről értesítettek a rendőrséget és a mentőket. Keé István rendőrkapitány meg a helyszínen kihallgatta Harangozót. Az öngyilkosság tette nek okálul szegénységét mondja, mert emiatt nem vehette el *Tóth* Franciska cselédeányt, ki *Fekete* Géza kávésnál szolgált. Az életunt rézöntő segédet súlyos belső égési sebeivel a mentők a Szent-György közháza szállították.

— **Kérlek a földre nem künni!** Ezen feliratot lehet most olvasni nyilvános helyeken, vasuti és közúti kocsiiban stb. Ezen feliratoit csak nincsak a tisztviselői, de első sorban higienikus alapja van. Mert számos tudóbajos köpete, mely infektios anyagot tartalmaz, a legveszedelmesobb betegséget, a tüdővész terjeszti. Minden köhögő ember részére tehát fontos oly szerrel rendelkeznie, a mely a köpetet kevesbiti. Ily szer a „*Sirolin*” mely elismert hírnevű orvosok és tanárok tüdőbetegségek ellen a legmelegebben ajánlják. A „*Sirolin*” ép oly kellemes, mint hatásos szer, mely a tüdővész előjeleit, mint: köhögést, köpetet, étvágytalanságot, lesoványodást, éjjeli izzadást, lázat eltünteti, felette nehéz esetekben pedig legalább is enyhíti.

— **Megakadályozott gyilkosság.** *Sindler* Jakab lovászberényi lakos az elmúlt vasárnap valami felett összeszóalkozott feleségével, született *Preil* Máriaival. A durva ember konyhakést ragadott kezébe és azzal, hogy megöli az asszonyt, feleségére rohant. *Sindlerné* rémült sikoltással menekült férje elől és gróf *Cziraky* Antal kastélyának kertjébe menekült. A felűdhött ember ide is követte feleségét és már már utolérte volna az asszonyt, ha gróf *Cziraky* Antal és egyik kocsisa *Kondor* Gáspár fel nem tartóztatják és a kést el nem veszik tőle. *Sindler* Jakabot a csendőrök letartóztatják és átadják a helybeli kir. ügyészségnek.

— **Kubik János keztyű- és sörvítő-raktára, háziértés miatt majusjót novemberig ideiglenesen a Kereskedelmi Bankkal szemben a Wehinger ezelött-Námessy-házba helyeztetik át.**

Vendéglő megnyitás. Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Sütő-utca 4. sz. alatt levő vendéglő-helyiségeimet a kor követelményeinek megfelelőleg újra építtettem, kényelemmel be rendeztem s azt f. év június hó 3-án este 7 órakor megnyitom. Midőn mélyen tisztelt vendégeimnek eddigi kitüntető bizalmáért ezuttal is köszönetet mondok, szíves támogatásukat a jövőben is kérem. Hazafias tisztelettel Nagy Lajos vendéglős.

Legyen-e hegyközség?

A hegyközségi intézmény további fentartásának vagy megszüntetésének évek óta huzódó ügyében Polcer Péter gazg. tanácsos vasárnap délelőtt 11 órára érkekezletre hívta össze az érdekelteket szőlőbirtokosokat, hogy kölcsönös megbeszélés után a június 12-én tartandó közgyűlésen higgadt megfontolással s érett meggyőződés következménye legyen az érdekeltek jogérvényes döntése.

Az érkekezleten, melyen mintegy száz birtokos jelent meg, a gazdasági tanácsos akadályoztatása folytán dr. Kerekes Lajos árvaszéki úrnok, szőlőbirtokos elnököt s bevezető beszédében ismertette a hegyközségi intézménynek jelenlegi állását, célját, feltétlen előnyeit s alapos törvényismerettel s széles látókörrrel boncolgatta, de el is oszlatta azokat az aggodalmakat, amelyekkel a hegyközségi intézmény ellenesek állnak elő. A közérdeknek véltünk szolgálatot tenni, amidőn dr. Kerekes Lajos eme tartalmas beszédét egész terjedelmében közöljük, hogy ezáltal módot nyujtunk az esetleges ellenvélemény megnyilatkozásának is.

Az érkekezletnek természetesen lényeges és főmomentuma dr. Kerekes Lajos következő megnyitó beszéde:

Igen tisztelt szőlőbirtokos polgártársaim! Mindnyájan érezzük azon — immár 5 éve tartó — levegőben lógó helyzet tarthatatlanságát, amelyben szőlőhegyünkkel vagyunk. De nem csak mi érdekeltek érezzük ezt, érezte a város közönségét képviselő törvényhatósági közgyűlés is; mert több határozatában szükségessé mondotta ki a hegyközség és az föld között lebegő kérdésének döntés alá vitelét.

Es kifejezésre hozta ezen állapot tarthatatlanságát a városi hatóság is, a midőn kinttze a hegyközségi közgyűlést, amely dönteni fog annak léte, vagy nemléte fölött.

Azt hiszem, abban mindnyájan egyetértünk, hogy bármely oldalra dőljön el e kérdés, százszor jobb, mint a mai bizonytalanság zavaros állapota.

Hiszen képtelen helyzet az, midőn hatóság és érdekeltek egymás kezét kötik meg a cselekvésben s magára hagyatva a véletlen szeszélyes medrében sodródik ide s tova szőlőművelésünk; egyik év a másik után tűnik anélkül, hogy valamit alkottunk, valami bajt orvosoltunk volna.

S az egymás kezét megkötő tényező visszautasítja magától az erkölcsi felelősség kérdését; mert jogilag van hegyközség, de nincs szervezete; a hatóság kezeli, de csak bizonytalanságra, ideiglenesen.

Nem akarok több példát felhozni, csak a leginkább szembeötölő bajt említem.

Ma nincs a 971 kat. holdnyi szőlőterületen hegyrendészet. Nincs jogszabály, mely a szőlőművelés speciális érdekeit, azoknak rendjét, e rend megóvását, az ellene vétők megfenyítését biztosítaná.

A mezőrendőri és kihágási törvények csak

általános intézkedéseket tartalmaznak s a fenti kívánalmak kielégítésére nem alkalmasak s nem is az a rendeltetésük.

Hegyközségi rendtartásunk, amelynek egyik főfeladata a hegyrendészet megteremtése lett volna, formai okokból hatályon kívül helyeztetett.

Régi szőlőhegyi szabályrendeletünk avult s alapjában elhibázott lim-lom; olyan épület, amelyből kifejezték az alapzatot. Nem tartalmaz büntető szankciót.

Egétő szükség van egy törvényerejű szabályzatra, legyen az akár hegyközségi rendtartás, akár törvényhatósági szabályrendelet, de amely direkt a szőlőhegy és szőlőművelés viszonyaira készült s amely kényszer erejével védi a szőlőbirtokost, mint ilyen, mások tulkapási ellen.

A mai érkekezletet több birtokostársunk buzgólkodása folytán épp azért hívta össze a hatóság, hogy a kívánatos és szükséges döntéskor minden balhittól s téves felfogástól ment tárgyilagossá s alapos meggyőződés irányítsa szavazatunkat.

Az eldöntendő kérdés az, hogy legyen-e hegyközség, vagy ne?

Elmondom e kérdés felől szerény véleményemet; de felkérem igen t. birtokos társaimat: szíveskedjenek minél többen hozzászólni, hogy e fontos kérdéssel érdeme szerint bánjunk el.

A magam részéről mielőtt a felvetett kérdéshez szólnék, egy tévedést óhajtánék feltárni.

Nem egy helyen hallottam ama vélelmet, hogy ma minek hegyközség, mivel azt a m. kir. földművelésügyi miniszter megszűntette. Szerintem ezon vélelmet tévedésen alapul. A hegyközséget egy szabályszerűen összehívott s megtartott, sem felsőbb helyről, sem az érdekeltek részéről nem kifogásolt közgyűlésen megalakította a szőlőbirtokosoknak a mezőrendőri törvény 62. §-ában előírtnál jóval nagyobb száma. Ezen alakulás ma is jogszzerűen fennáll; csupán a működése mikéntjét szabályozó rendtartás dől meg, midőn a m. kir. földművelésügyi miniszter úr 1900-ban kelt határozatával hatályon kívül helyezte a hegyközségi rendtartást, mely a megalakulás után, egy külön hegyközségi közgyűlésen szavaztatott meg. Hatályon kívül helyezte pedig csupán ezen második közgyűlés összehívását érintő formai hiányok miatt.

E felfogás helyessége mellett tanuskodik a törvényhatósági közgyűlés két rendbeli határozata, mely hegyközségi közgyűlés összehívását rendeli el azon kérdés eldöntése végett, hogy (jogilag fennálló, de tényleg nem működő) a hegyközség feloszlatassék-e? Fontosabb kérdés ennél, hogy kell-e nekünk hegyközség, vagy sem. A gazdasági foglalkozások minden ágában felismert és alkalmazott elv az, hogy az egy foglalkozást űzők közösen érdekeltek, akiknek közös céljaik vannak s e közös célokat semmiféle kívül álló tényező sem valósíthatja meg olyan sikerrel, mint maguknak az érdekelteknek szervezett erőgyesítése.

Ha mindenütt szövetkeznek az egyfajta gazdálkodók közös előnyök elérése s közös bajok orvosolása végett; miért ne volna ez kívánatos és égetően szükséges 971 kat. hold nagy költséggel beültetett s nagy költséggel művelt szőlőgazdálkodásnál, hogy a nagy áldozatok részben se menjenek veszendőbe.

Ez volt a célja az 1894. XII. t.-c. azon részének is, mely hegyközségek alakítását statálja. — E törvény szerint is a hegyközségek célja a szőlőművelés érdekeinek előmozdítása s e célból a hegyközség a saját érdekkörében tartozó ügyekben önkormányzati alapon jár el.

A törvény nem említheti föl mindazon feladatokat, amelyek a hegyközségre hárulnak; de több olyan fontosat emlit föl, amelyekért minden egyébtől eltekintve nagyon is érdemes a hegyközséget megalakítani s ott vállvetett erővel közreműkölni, így a 64. §. szerint a hegyközségek feladata:

1. A közös őrzés és hegyrendészeti szervezkedés;
2. A phylloxerától elpusztított szőlők felújításának előmozdítása;
3. A szőlőpenész (peronospora) ellen való közös védekezés;
4. Minden egyéb szőlőbetegség ellen való közös védekezés;
5. Az okszerű szőlőművelés és szüretelés s a szőlők jövedelmezőségének fokozása érdekében szükséges, vagy kívánatos közös gazdálkodási és kezelési szervezkedés.

Azt hiszem, az itt említett célok meggyőzhetik bármelyik szőlőbirtokost a hegyközségi szervezkedés szükséges volta felől. Hallottam több rendbeli érvert, mely a hegyközség ellen forgalomban van birtokostársaim között. Az egyik érv az, hogy a hegyközségi szervezkedés költséges. — Hogy miért, erről nem szól az érv. Talán elégséges ezen érv megcáfolására, hogy épen a hegyközségi szervezkedés az, amely biztosítja, hogy minden fillér kiadást, terhet maguk a szőlőbirtokosok szavazzanak meg, amennyit a saját belátásuk sugall. Az ekként megállapított költségvetéshez a végrehajtó választmány és hegyközségi elnök anyagi felelősség terhe alatt alkalmazkodni köteles s e költségvetés pontos betartását ellenőrzik maguk a birtokosok közgyűlésükön a zároszámadás jóváhagyásakor, ellenőrzi a számvétség a számadások elkészítésénél. Egyébként valamely teher nagyságát nem lehet összeg szerint megítélni. Gyümölcsöző célokra fordított kiadás kétszer akkora összeggel is kevésbé súlyos, mint az, amely mezőn használatot fel.

Felmerült a hegyközség ellen szóló érvként azon aggodalom is, hogy hegyközség mellett a szőlőbirtokosok idővel maguk kötelesek iskolát, kültelki rendőrséget fentartani s a kézbesítő szolgálati költségekről gondoskodni. Nos, ez az aggodalom teljesen alaptalan; mert a hegyközségnek közigazgatási jog szempontjából semmi különállása és önállósága nincs; a közigazgatás teendői és terhei szempontjából ép olyan része a közig. községnek, mint annak bármely más területe. A hegyközség nem egyéb, mint törvényben elismert s támogatott szövetkezet s önállósága csak a szőlőművelés érdekkörére szorítkozik. Ezkülönbön a törvényből is világosan kitűnik.

Ugyanílyen ellenérvtelkinthető aggodalom, hogy hegyközség alakulás esetén elveszítjük a városi törvényhatóság s a városi hatóság támogatását, amelyet eddig egyben-másban élveztünk. Tény az, hogy a hatóság és ideig nem egy irányban jó indulatot tanusított irántunk. Csak-hogy e jóindulat még okszerűbben érvényesülhet, ha a közvetlen végrehajtás és ellenőrzés aprólékos és maguk a birtokosok részéről jobban teljesíthető részletei aól felmentetvén, szabad áttekintést nyer ahhoz, hogy fejlődésünk olyan nagyobb bajait tanulmányozza, akadályait elhárítsa, amely bajok orvoslására, akadályok elhárítására mi magunk nem vagyunk képesek. De hogy is lehet gondolni, hogy hegyközség alakulás esetében a hatóság gondoskodását megvonja tőlünk?

A szőlőbirtokosok azután is a város anyagi gazdasági és helyhatósági életéhez számos szoros kötélléssel kapcsolta polgárok maradnak, akiknek boldogulása, vagy tengődése a szőlőgazdálkodás terén kihat az egész város anyagi életére.

Bizonyára belátja a városi törvényhatóság azt is, hogy a hegyközségre mint tanácsadó, a bajokat feltáró s orvoslásukra intézkedéseket javasoló tényezőre szükséges van; mert a hegyközségi közgyűlés határozata száz meg száz elméleti- és érdekelte fel tanácskozásából leszűrt, tehát megbízható szakvélemény.

Tartozom még egy megnyugtató kijelentéssel az aggságoskodóknak.

A hegyközségnek épen nem feladata, hogy

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg elaltva ceggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

2067

52-42

bárkit is háborgasson tulajdona jogos használatában s jogos igényei érvényesítésében. Azonban mint minden társascsoporthoz iparkodik megvalósítani, azon két nagy, igazságot, amely nélkül társadalom nem boldogulhat. Az egyik az, hogy a magukban kis erők egyesítve nagyra képesek s a másik, hogy minden cselekvésünknek mások jogköre szabjon határt: mert azt sérténünk nem szabad.

Végül megemlítem még, hogy azon módosítások és törvények, melyeket a földművelésügyi miniszter a hegyközség, rendtartásnál kíván, sokkal kisebb jelentőségnek, hogysem azokkal a hegyközségi rendtartást ne tarthatnánk olyan munkálattal, amely megvalósításra nem lenne érdemes. Egyébként átdolgozások teret nyerhet s kell is nyernie újra a szőlőbirtokosok köréből felmerült minden jogos és okos kívánalomnak.

Ezek után felkérem igen t. szőlőbirtokos társaimat, hogy szíveskedjenek minél nagyobb számban leszavazni, s ez által lehetővé tenni, hogy a mező-rendőri törvény 70 §-ában előírt számarány tekintetében is tisztán álljunk.

Bár lelkes éljenzessel honorálták a jelenlévők a szépen előadott, meggyőző érvekben gazdag, szigoruan tárgyilagos beszédet, a hegyközségi intézmény ellenesei mégis felemelték tiltakozó szavukat. Fister János, Mészáros Ferenc, majd Pénczés Imre birtokosok a szónyegben levő kérdéstől eltérve főleg a birtokarány szerinti szavazás ellen tiltakoztak. Véleményünk szerint a szavazás eddigi mikéntje akkép volna megváltoztatható, hogy minden egyes szőlőbirtokos — tekintet nélkül a birtok nagyságára — csak egy szavazattal járulhasson az urnához. Nem emlélek a hegyközségi szervezet szigorú érvényesítése esetén sem a közös érdek eredményes istapolását, sőt költségkímélési szempontból is helyesebbnek vélik a hegyközségi intézmény törlését, amikor természetesen a szőlőbirtokosok szám- és birtokarány szerinti három-negyed többségének egyértelmű döntésére volna szükség.

Véleményünk szerint a hegyközségi intézmény előnyös, hasznos, rendészeti szempontból üdvös és jó, tehát szükséges is. Az aggodalmak s jóindulatú megbeszélések folyamán megszűnnek s eljuttatja a vélemény: *a hegyközséget továbbra is fenn kell tartani s mielőbb szervezni.*

IRODALOM.

Az ember eredése, faji egysége és kora.

A vizsgálódó és gondolkodó ember önmagától indul ki s önmagára tér vissza. Fenségesen érdekes a körülöttünk élő, mozgó világ, de legérdekesebb előttünk a magunk énje, eredésünk, történetünk, viszonyunk a többi teremtményekhez. S mivel az ember önmagában és a természetre nézve oly érdekes helyet foglal el, egész irodalom tárgyalja e kérdéseket s az igazság mellett egész sereg tévedés vert gyökeret az emberek lelkében. Ezért hozták az embert rokonságba az állatvilággal, ezért folyó évtizedek óta tudományos háború az ember eredésének kérdése körül, az ember korára vonatkozólag. A hit és tudomány, illetőleg a vallás és hitetlenség ütközött össze e téren és folytat kemény csatát immár hosszú évtizedek óta.

A Szent István Társulat megbecsülhetetlen szolgálatot tett a magyar tudományosságának, midőn Platz Bonifác dr. kitűnő, világhírű munkáját: *„Az ember eredése, faji egysége és kora”* újra kiadta s e három nagy fontosságú kérdést egy hatalmas, megdönthetetlen argumentummal támogatta meg.

Dr. Platz munkája első sorban az ugynevezett darvinizmussal foglalkozik, vagyis megcáfolja azt a modern tévedést, mely az embert a majomból származtatja. Bámulatos világozással

mutatja ki, hogy ez a föltevés csak a modern tudósok agyában született meg s a szépen elképzelt rendszeren kívül semmiféle természeti adattal állításukat támogatni nem képesek. Kimutatja az ember és majom csontszerkezete közti átmenet lehetetlenségét. Nem beszél seh-l a képzelt világból, hanem folyton bizonyít, megdönthetetlen, lesújtó argumentumokkal, a melyek, kell, hogy mindenkit meggyőzzenek.

A mű középső része leghatalmasabb, valóságos kincs bánya. Az ember faji egységével foglalkozik. Kimutatja, hogy az emberiség bárhány fajtára oszlik is szét, az alapvető tulajdonságok sohasem oly távolosok egymástól, hogy a közös törzsből v jó eredést tagadni lehetne. Összehasonlítja a világ összes népeit, ismerleti szokásaikat, szellemi képességeiket, jó és rossz tulajdonságaikat. Olvasván, nem tudunk betelni a rengeteg, hangyszorgalommal összegyűjtött tudás halmazátán.

Szinte önkéntelenül következtetjük, hogy a kitűnő tudós szakszerűleg foglalkozott a világ összes népeinek tanulmányozásával, a miről bi-

zonságot is tesz hatalmas, öt kötetes munkája, a „die Völker der Erde.”

Végül az ember korát teszi tanulmány tárgyává s tiszta megdönthetetlen argumentumokkal bizonyítja, hogy a tudomány összes követelményei teljesen összeegyeztethetők a szerítés által nyújtott adatokkal.

A mi a mű kiállítását illeti, bátran mondhatjuk, hogy szebb, kiválóbb ily szakszerű munka nem jelent meg a magyar könyvpiacra. Hozzá hasonló lehet — de is az kevés — külön azonban eddig még nem. Ismerjük az első magyar, a három német, a lengyel kiadásokat, de a Szent István Társulattal egyikse vetekedhetik. A Társulat büszke lehet rá. Ugy látszik, argta, hogy nem érdemtelen műve pazorolta a költséget. E mű nagyot emel magánál a Társulatnak renoméján és nagy szolgálatot tesz s meg nem roszdásodó fegyvert nyújt a modern szellemi törekvések harcához. A nagyszámu képek tiszta, művészi kivitelűek és nagy költséget igényelnek. A Társulat tagjai tagilletményül kaptak (egy évre 10 kor.) A mű (362 oldal) ára kötetlenül 5 korona.

Ujdonság!

Itt először!

Judonság!

Visszavonhatatlanul csak vasárnapig, június 4-ig látható a vásártéren.

Lifka-féle

Elektro-Bioskop-Színház.

Élő szenzációs mutatványok a legnagyobb tökéletességben — mindentűt a legnagyobb sikerrel bemutatva — külön e célra épített és a legnagyobb keyelemmel felszerelt csarnokban. Saját villamos világítással. 20 lóerejű gőzdynamo locomobillal.

Naponta 4 előadás. Hétköznap este 6, 7, 8 és 9 óraker. Vasárnap és ünnepnapokon 3, 4, 5, 6, 7, 8 és 9 óraker.

Minden két nap egész új szenzációs műsor.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 40 fillér. Gyermekek 10 éven alul felét fizetik. Katonák örmestertől lefelé a III. helyen 20 fillért fizetnek.

Mély tisztelettel

LIFKA ERNESZTIN

tulajdonosnő.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE.

Elfogad a legméltányosabb föltételek és díjak mellett tűz-, jég- és életbiztosításokat.

A kartelben álló részvény-társulatokkal szemben a versenyt egyedül a Szövetkezet fejt ki, érdeke tehát a gazdaközönségnek, hogy azt támogassa.

Képviselőség minden községben.

SZÉKESFEHÉRVÁROTT: NÁDOR-UTCA 11. SZ.

3023

52-14

Legelegánsabb cipők

készülnek Csúcs István kitűnő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindennemű lábbeliekből, melyeknek kitűnő minőségeért felelősséget vállalok. Leghíresebb angol cipőkrémek és cipőfénymazak. **Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett.)**

2720

52-40

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.